

UDSNIT

2. studieprodukt/ Modul 2.

Hold: BK2-15-1+5

Maj-Britt Bøggild - 188390

Anna Hofgaard Møller - 208470

Vibeke Kristensen – 190348

Anna Solveig - 160750

Vejleder: Kirsten Bak Andersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
LIDT OM PRODUKTUDVIKLING	2
VISUALISERING AF PROJEKTIDÉ	2
DE ANVENDTE ORIENTERINGER I FORLØBET	3
OPGAVEN SET I LYSET AF DE FIRE B´ER	4
DIDAKTISKE OVERVEJELSER	5
REFLEKTIONER OVER UNDERVISNINGSFORLØBET	7
LITTERATUR	8
BILAG	9
Undervisningsforløbet 'Udsnit af kroppen: munden'	9
UNDERVISNINGSFORLØB: UDSNIT AF KROPPEN – MUNDEN	10

INDLEDNING

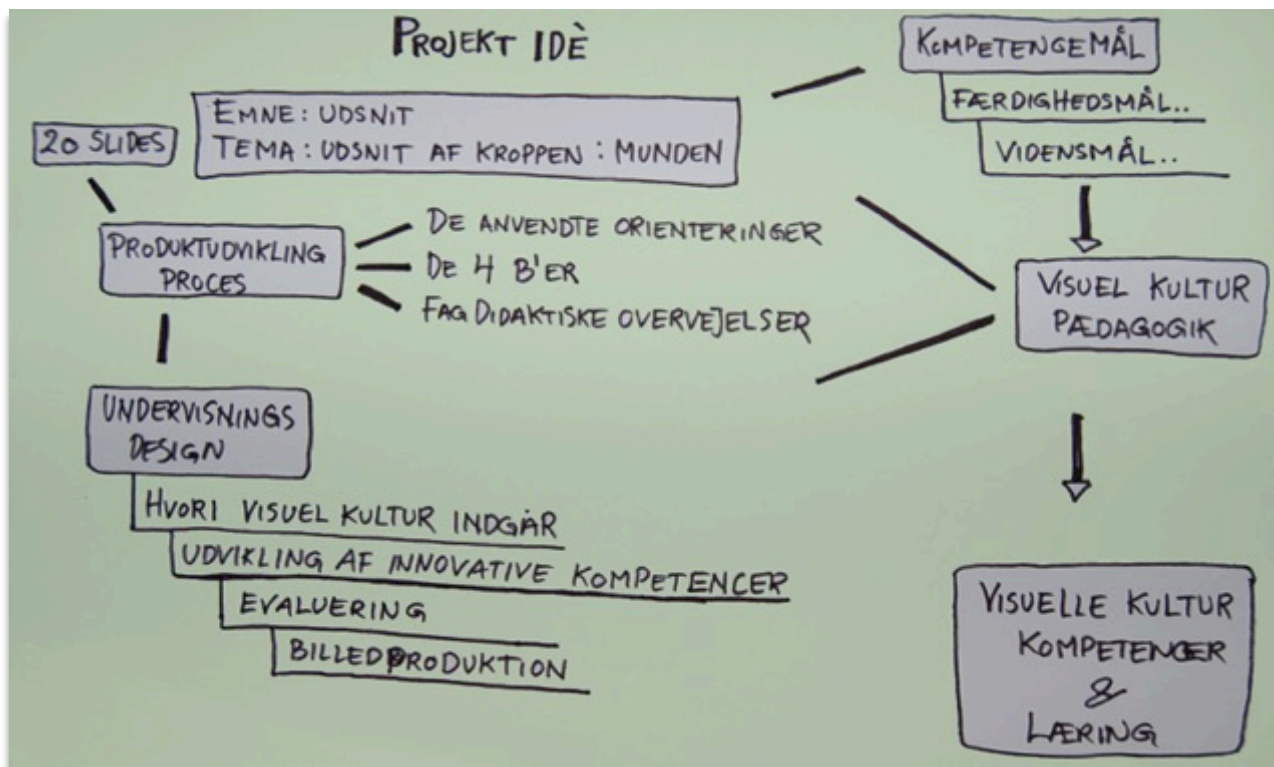
Vi valgte i gruppen emnet UDSNIT. Herunder arbejdede vi individuelt med tre undertemaer; udsnit af kroppen: munden, udsnit af befolkningen og udsnit af landbruget.

I alle tre temaer ligger der en masse potentiale gemt, som kan være spændende at arbejde med i en klasse, men da vi ønskede at koncentrere os om billedkunst som et valgfag i de større klasser, blev vi sammen enige om, i denne fælles opgave, at forfølge temaet 'udsnit af kroppen: munden'. Her finder vi at eleverne personligt vil få meget ud af emnet.

LIDT OM PRODUKTUDVIKLING

Udvælgelsesprocessen eller produktudviklingen, foregik i et reflekterende team, hvor vi hver fremlagde vores valgte tema. Vi præsenterede hver vores forestillinger omkring, hvordan temaet kunne hænge sammen med undervisningsforslaget og skabe rum for mening og erkendelsesmuligheder med udgangspunkt i de tre orienteringer. Afslutningsvis overvejede vi hvordan eleverne selv kan være med til at påvirke læringsprocessen med den visuelle kommunikation.

VISUALISERING AF PROJEKTIDÉ

DE ANVENDTE ORIENTERINGER I FORLØBET

I forhold til visuel kultur er der tre aktuelle æstetiske erkendemåder: den *sansebaserede*, den *relationelle* og den *refleksive* orientering.

I det følgende vil disse orienteringer blive gennemgået ud fra kapitel 5 i Visuel kulturpædagogik 2011, samt set i lyset af vores opgave.

Det vil være gavnligt i forhold til følgende læsning, først at læse en beskrivelse af undervisningsforløbet. Dette kan gøres i bilaget på side 8 (Undervisningsforløbet; Udsnit af kroppen: Munden).

Den sansebaserede orientering

I den senmoderne materielle og kulturelle virkelighed har sansemæssige erfaringsformer en handleanvisende funktion i forhold til at orientere sig meningsfuldt (Buhl & Flensburg, 2011, s. 116). I vores undervisningsforløb skal eleverne undersøge udsnit af munden, dykke ned i og undersøge, hvad deres udtryk kan indeholde af "tavs"- mening, og dermed blive klogere på hvad deres egen og andres munde udtrykker og den handleanvisende mening bag.

Eleverne skal skitserer en idé og forsøge at gengive et udtryk. Uden at bruge ord. Med sin krop genskaber mennesket i mimetisk forstand den iagttagede verden. (Ibid., s. 121)

Mennesker fra forskellige kulturer bor i forskellige sansemæssige universer, og afstandene mellem de talende, lugtende, det taktile og opfattelsen af andres kropsvarme antager kulturelle betydninger (Ibid., s. 120). Idet eleverne i deres afsøgning af mundens udtryk skal finde eksempler på kulturelt bestemte udtryk, bliver de bekendt med begrebet proksemik. F.eks. kigger de på kinesiske munde og sammenligner med amerikanske munde. Herigennem øges deres evne til at manøvrere i forhold til globale forskelle og mangfoldige traditioner.

Den relationelle orientering

Her er det individets samspil med fællesskabet og omgivelserne, der kommer til udtryk i involverende eller engagerende kunst i form af events, happenings og performances.

I dette undervisningsforløb skal eleverne skabe en maske med et valgt karikeret udtryk. De skal til slut iføre sig deres produkt og gå sig en tur i offentligheden. Gennem denne proces har eleverne taget stilling til, hvilken social udveksling de vil iscenesætte gennem deres performativitet (= "handlings-ytrende"). Nu er formål at registrerer umiddelbare reaktioner fra publikum, samt at

mærke den følelse det giver "at være" et stærkt karikeret udtryk – giver det mening eller samhørighed med verden? Den sociale udveksling, der finder sted gennem projektet, er således "værket". (Ibid s. 125)

Den refleksive orientering

Ved isoleret at kigge på munden, tager man den ud af helhedssammenhængen, og får derigennem bevidst øje på detaljer, som man ellers kun ubevidst ville registrere.

Positioneringerne antager forskellige former, og den enkelte bidragsydere bevidste brug af disse former rummer dels en *selvregulerende* dimension (man vælger bevidst en position), dels en *performativ* dimension (man iscenesætter og kommenterer derigennem den valgte position). Denne kombination af selvregulering, positionering og performativitet udgør den refleksive orienterings æstetiske erkendemåde. (Ibid. , s. 132)

Vi antager, at eleverne gennem arbejdet med undersøgelser af munde i mange sammenhænge, opnår stor selverkendelse, og derigennem sikkerhed i at kunne udtrykke sig efter hensigtsmæssigt – enten det er en stillet opgave eller en selvvalgt positionering.

OPGAVEN SET I LYSET AF DE FIRE B´ER

Med den indledende øvelse får eleverne "undersøgt" hvordan deres personlige *billede* tager sig ud, og de kan reflektere over, om det er et *selvbillede* de ønsker at stå for, eller om de bevidst vil gribe ind i eget udtryk, så *betragteren* ser et andet *billede* af dem.

Eleverne får gennem research-processen *blik* for hvordan deres udtryk opfattes, både af dem selv som *betragter*, men senere også gennem de andre elever på holdets fremlæggelser og desuden i mødet med elever og lærere på skolen under maske-turen.

Man kan sige at der i forløbet er 4 *begivenheder* der får eleverne til at resonere over hvad de ser; nemlig i den indledende øvelse (hvor det er dem selv, det handler om), research arbejdet (hvor de får *blik* for hvordan andre forholder sig til udtrykket), turen gennem skolen med maske på (hvor både beskuere og eleverne selv får *blik* for hvad udtrykket indebærer) og sidst elevernes fremlæggelser på holdet (hvor eleverne får *indblik* i andre elevers *blik* på udtryk)

DIDAKTISKE OVERVEJELSER

Buhl og Flensburg beskriver visuel kulturkompetence som målet eller hensigten med de kulturpædagogiske aktiviteter (2011). Dermed menes den afkodnings- og betydningskompetence der kommer ud vores didaktiske overvejelser. Den visuelle kulturdidaktik består af en udvidet udgave af spørgsmålene; Hvad, hvorfor og hvorhen. I denne opgave har fokus været på: hvordan, som i denne sammenhæng drejer sig om det æstetiske modus for læring. Altså æstetik som en måde at erkende på. Vi har ud fra vores valgte orienteringer lavet undervisningsforløbet. Ifølge Buhl og Flensburg er den visuelle kultur, social i sin grundsubstans. Eleverne vil påvirke og blive påvirket i deres arbejde i visuelle læringsrum. Vi har valgt Hiim og HIPPES relations model (Christensen & Marxen, 2012), til at komme rundt om vores didaktiske overvejelser;

❖ Læringsforudsætninger

Vi er i vores opgave optaget af hvordan vi kan organisere en undervisning på 8. klassetrin, hvor billedkunst er et valgfag på de fleste skoler og hvor vi af den grund forestiller os at eleverne er motiverede for faget. Elever på dette alderstrin, er midt i en stor forandringsproces fra barn til voksen og dermed optaget af at udforske kroppen og dens kommunikations muligheder. Med dette udgangspunkt samt kendskab til elevernes individuelle niveauer fra logbogen, har vi tilrettelagt undervisningen.

❖ Rammefaktorer

- At skabe sociale udvekslingsrum, med tilpas teoretiske og praktiske input, hvor oplevelser og erkendelser kan finde sted.

Det er væsentligt i dette forløb, der har med noget så personligt, som munden at gøre, at skabe en samtalekultur, med respekt for hinandens kroppe.

❖ Mål

Som skrevet i indledningen er det overordnede emne for opgaven det æstetiske modus for læring og visuel kommunikation, altså hvordan når vi frem til nye kompetencer hos eleverne omkring

visuel kommunikation. I forhold til de forenklede fællesmål har vi valgt kompetenceområdet billedkommunikation, med følgende færdigheds- og vidensmål:

- ✓ Eleven kan kommunikere betydning i stillede opgaver med selvvalgte udtryksformer
- ✓ Eleven har viden om virkemidler inden for billedfremstilling

Ud fra disse overordnede mål skal eleverne arbejde med deres individuelle mål i logbogen. Vi forestiller os at hver elev har en lille skitsebog, som udgør logbogen. Her kan både tegnes og skrives. Logbogen bliver samtidig en mulighed for at differentiere undervisningen, da eleverne vil skrive og vise ideer på det niveau, de befinder sig på (Marxen & Christensen, 2012).

❖ Valg af indhold

Ved at tage udgangspunkt i en relationel øvelse, hvor eleverne tager et foto af sidemanden, forsøger vi at inddrage eleverne i projektet og forhåbentlig deres motivation. Vi veksler imellem at give dem viden, afprøve, analysere og give dem valgmuligheder. Der vil være en stor grad af medbestemmelse i projektet, og ved at lade eleverne vælge eget tema opstår der frihed til at skabe egen betydning.

❖ Læringsprocessen

Vi vil være opmærksomme på om eleverne kommunikerer æstetiske erkendelser i de opstillede situationer og relationer. Sker der en udvikling og deler de den med hinanden undervejs (delt viden). "Hensigt med visuel kulturkompetence er at indfange bredere kompetenceformer som fx indlevelse, interaktion, fascination, strategiske valg..." , samt kompetencer indenfor egen produktion (Buhl & Flensburg, 2011. s.25).

❖ Vurdering

Eleverne har samme emne men forskellige temaer, sådan at evalueringen, giver mulighed for at eleverne får øje på arbejdsformen med kategorisering og dens muligheder. Den individuelle logbog skrivningen samt elevernes formidling af egne værker vil udgøre basis for vurderingen.

REFLEKTIONER OVER UNDERVISNINGSFORLØBET

Gennem arbejdet med munden og dens udtryk får eleverne mulighed for at reflektere over deres eget udtryk; hvordan de bevidst eller ubevidst forsøger at fremstå. Som nævnt under 'rammefaktorer' i afsnittet ovenfor er man i 14 års alderen er meget optaget af hvem man er, hvem man hører til og hvordan man fremstår. Undervisningsforløbet er derfor meget velegnet til denne aldersgruppe.

Den indledende øvelse med den efterfølgende samtale om elevernes udtryk, får eleverne til at stille skarpt på deres eget udtryk, så de forhåbentligt i den efterfølgende proces kobler deres eget udtryk til arbejdet med det valgte udtryk.

Med den enkelte elevs research i munde med et udvalgt udtryk, får denne rig mulighed for at genkende, opdage og erkende ting omkring udtrykket. Og med det endelige produkt; mund-masken, som eleven skal bære på en tur gennem skolen, får eleven arbejdet med udtrykket følt på egen krop, og derigennem oplevet hvordan et fastfrosset udtryk stiller begrænsninger og forhindringer op for ens livsudfoldelse.

Gennem arbejdsprocessen er ideen, at hver elev noterer egne refleksioner, erkendelser og opdagelser – disse noter skal ligge til grund for den endelige fremlæggelse, så eleverne naturligt får den refleksive del af arbejdet med, gennem hele forløbet.

Der kunne med fordel ændres på hvilket udtryk eleverne skal finde på nettet. Tog hver elev udgangspunkt i deres eget udtryk (fra den indledende opgave), og forsøgte at finde selvsamme udtryk på nettet og efterfølgende arbejdede med en karikeret udgave af samme udtryk i masken, fik de endnu større indblik i hvad, deres eget udtryk indebærer.

LITTERATUR

Buhl, M & Flensburg, I.(2011). Visuel kulturpædagogik. Hans Reitzels forlag

Christensen, K.E. & Marxen, H. (2012). Lærerens grundbog til indskolingen. Forlaget Meloni.

Forenklede fællesmål for billedkunst valgfag:

<http://www.emu.dk/omraade/gsk-lærer/ffm/billedkunst-valgfag>

BILAG

Undervisningsforløbet 'Udsnit af kroppen: munden'

1. Introduktion til emnet:
 - Før introduktion: tage et portrætbillede af sidemanden til venstre (Relationel øvelse, æstetisk erkendelse i relationer)
 - hvad skal vi lære under dette forløb?
(bevidst kommunikation, erkendelse, selvregulering, betydningsdannelse)
 - Præsentation af temaets opgave
 - Hver elev skriver et personligt mål i sin logbog (f.eks. jeg vil gerne vide noget om betydningsdannelse i relation til mundens udtryk). Herefter skriver de løbende i logbogen; beskrivelse af deres tanker og erkendelser der kommer undervejs.
 - Samtale om de udtryk der viser sig i elevernes portrætfotos
2. Udvalg et udtryk (angst, lykke, pænhed, vrede) [slides af ideer]
3. Recherche på emnet (fotos, malerier, tegning), hvor der skal findes
 - en kulturel funderet mund
 - en berømt mund
 - en kendt mund i kunsten
 - munde i forskellige aldre
4. Billedligøre sit valgte udtryk gennem en halv gips-maske (munden + kæberne)
5. Hver elev tager en tur rundt på skolen med 'udtrykket' på læberne (masken på) – for at kunne lege med erkendelsesaspektet i at være i et fastfrosset udtryk.
6. Hver elev laver en mundtlig præsentation på holdet af deres valgte udtryk gennem en søjle af researchbilleder og deres produkt.
(i den præsentation skal de fortælle om deres erkendelsesproces og begrunde udtrykket i deres slutprodukt)
7. Evaluerende respons fra holdet og læreren.

LEKTIONSPLAN 8. KLASSE BILLEDKUNST – VALGFAG

UNDERVISNINGSFORLØB: UDSNIT AF KROPPEN – MUNDEN

Lekti- oner á 45 min.	Indhold og ak- tiviteter	Materia- ler/forberedelse	Undervis- nings/læringsmål	Arbejds- former	Evaluering
1.	<p>Introduktion til emnet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Før intro- duktion til emnet: tag et portræt- foto af sidemanden. - Hvad skal vi lære under dette for- løb? - Præsenta- tion af em- nets opgave. - Samtale om de udtryk der viser sig i elevernes portrætfo- tos. 	Kamera /smartphone	<p>Relationel øvelse – æstetisk erkendel- se i relationer.</p> <p>Bevidst kommuni- kation, erkendelse, selvregulering, be- tydningsdannelse</p>	Samarbej- de to og to - men bred vidensde- ling gen- nem hele forløbet.	Hver elev skri- ver et person- ligt mål i sin logbog. F.eks.: Jeg vil gerne vide noget om be- tydningsdan- nelse i relation til mundens udtryk. Herefter skri- ver de løbende i logbogen; beskrivelse af deres tanker og erkendelser der kommer undervejs.
2.	<p>Udvælge et udtryk (angst, lykke, pænhed, vrede) – slides med ideer</p> <p>Researche på emnet (fotos, malerier, teg- ninger), der skal findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - En kulturel funderet mund - En berømt mund - En kendt mund i kun- sten - Munde i 	Netsøgning ol.		Individuel arbejds- proces	

	forskellige aldre				
3. - 6.	<p>Billedliggøre sit valgte udtryk gennem en halv gipsmaske (munden + kæberne)</p> <p>Hver elev tager en tur rundt på skolen med udtrykket på læberne (masken på) – for at kunne lege med erkendelsesaspektet i at være i et fast-frosset udtryk.</p>	Gips, vaseline, maling og andre dekorationsformer		<p>Her er samarbejde to og to igen en fordel, idet det er vanskeligt at lave en gipsmaske på sig selv.</p> <p>Der skal fremstilles en maske pr. elev.</p>	
7. - 8.	Hver elev laver en mundtlig præsentation på holdet af deres valgte udtryk gennem en søjle af researchbilleder og deres produkt.		Præsentation der fortæller om erkendelsesprocessen og begrundet udtrykket i slutproduktet	Individuel fremlægelse	Evaluerende respons fra holdet og læreren.